

Are we there yet?

KÄRA LÄSARE,

Årets första nummer av *lambda nordica* är ett öppet nummer, men artiklarna har ett tydligt teoretiskt fokus. Tobias Raun fokuserar på hur teoretiker analyserar och begripliggör transidentiteter och transpersoners levda erfarenheter. Han diskuterar hur tre queerteoretiskt orienterade forskare förhåller sig till trans i sina studier och visar hur deras brist på situering leder till att de distanserar sig från de levda erfarenheter som de försöker ge röst åt. Vi är glada att publicera Rauns artikel som vi ser som ytterligare ett bidrag till utvecklingen av Transgender studies i Norden, vilket var temat för förra numret.

João Manuel de Oliveira tar sin utgångspunkt i den samtida åtstramningspolitiken i Spanien och Portugal och visar hur queer- och feministiska teorier sprider sig och utvecklas på nya sätt bortom sina ursprungliga kontexter. Han introducerar begreppet *hyphenations* för att förklara hur begrepp och teorier länkas samman till ett slags politisk grammatik som kan användas för att förstå och komma tillrätta med den bekymmersamma ekonomiska situationen i Sydeuropa. Dessa frågor kommer vi att återkomma till i nästa nummer, vilket är ett temanummer om LHBTQ-aktivism i Sydeuropa.

Historien fortsätter att påverka oss och leva i och bland oss, detta visar inte minst sommarens många pride-firanden runt om i världen,

och som inte sällan tar sin utgångspunkt i Stonewall. I detta nummer presenterar vi en essä av Tiina Rosenberg om Queer Nations manifest som gavs ut i svensk översättning för första gången 2013. Här reflekterar Rosenberg över manifestets historia och dess relevans för oss i dag. Hon konstaterar att det har gått nästan tjugofem år sedan texten skrevs och att mycket har blivit bättre för LHBTQ-personer sedan dess. Samtidigt kan vi inte slå oss till ro med detta, och den viktigaste frågan i dag är en politisk förståelse av sexualitet i ett bredare intersektionellt perspektiv.

Att kampen för mänskliga rättigheter, inklusive LHBT och andra sexualpolitiska rättigheter som fri abort, är långt ifrån över visar inte minst resultaten från EU-valet i maj. Valet blev en skrämmande påminnelse om att fascistiska, populistiska och nationalistiska partier är på frammarsch i många EU-länder. Dessa partier är inte bara uttalat främlings- och invandringsfientliga eller rasistiska, de är också genus- och sexualpolitiskt ultrakonservativa och i flera fall uttalat emot LHBT-rättigheter. I andra fall tenderar dessa partier att göra "invandrare" till bärare av homofobi och "LHBT-tolerans" som progressivt och europeiskt. Samtidigt fick det svenska partiet Feministiskt initiativ 5,49 % av rösterna och skickar Soraya Post, en romsk-svensk, antirasistisk queerfeminist till Europaparlamentet, och i många länder växer också motståndet mot högervidningen. Frågan om vilka som hör hemma i Europa, i våra politiska rörelser och i våra akademiska diskussioner förblir central, även för *lambda nordica*.

En annan händelse som väckte många frågor och starka känslor var Nordiskt feministiskt forum i Malmö i mitten av juni (www.nf2014.org). Forumet genomfördes tjugo år efter FN:s kvinnokonferens i Beijing och satte sitt fokus på jämställdhets- och rättighetsfrågor. Ur ett LHBTQ-perspektiv framstod stora delar av konferensen som ytterst heteronormativa och centrerade kring jämställdhetsfrågor hos majoritetsbefolkningen, och tyvärr så visade den att det finns mycket kvar att göra rörande sexualpolitiska rättigheter även inom delar av den feministiska rörelsen. De diskussioner som uppstod i anslutning till inbjudan och närvaron av den norska jämställdhetsministern Solveig Horne, vars parti många gånger uttalat sig både antifeministiskt, rasistiskt och ho-

mofobiskt, visade också att frågan om vilka politiska allianser och samarbetspartners som rörelser väljer får stora konsekvenser. Precis som för redaktörer och medverkande i en ”nordisk” tidskrift som *lambda nordica* så var frågan om vad som egentligen utgör det gemensamma nordiska inte enkel att enas kring på Nordiskt forum – inte minst som det inte finns ett gemensamt språk att tala, även om vi kan hävda att det finns vissa geopolitiska, historiska och kulturella likheter mellan nationerna. Med andra ord: att definiera det gemensamma regionala eller nationella är alltid en politisk fråga. Att frågor som rör sexualitet och genus förblir i hjärtat av nationalistiska, regionala och europeiska projekt råder det inga tvivel om.

Nästa år är det tjugofem år sedan Judith Butlers banbrytande bok, världens mest citerade feministiska verk, *Gender Trouble* publicerades och för många blev detta startskottet för det vi i dag kallar queerstudier. Under kommande år planerar *lambda nordica* ett nummer om Butlers inflytande över vårt fält. Redan i detta nummer lanserar *lambda nordica* en ny avdelning som vi kallar *We're Here* för att på ett tydligare sätt möjliggöra diskussion kring och inom vårt forskningsfält. Här kommer skribenter att reflektera över en aktuell fråga eller tematik inom forskningsfältet i syfte att initiera diskussion och debatt. Var befinner sig vårt fält i dag? Vilka frågor, metoder, teoretiska ramverk och politiska kontexter är det som vi arbetar och tänker med? Vad kan queerteori och andra kritiska perspektiv på sexualitet bidra med till samhällsdebatten?

I detta nummer inleder Pia Laskar *We're Here* genom att ta upp diskussionen om villkorat och indraget bistånd till länder som inte respekterar LHBT-rättigheter. Den här diskussionen blev aktuell i svensk mainstreammedia i våras i samband med att Sverige drog in sitt bistånd till Uganda efter att landets president Museveni hade undertecknat en ny omfattande antigay-lag. Laskar väcker frågan om vilka konsekvenser villkorat eller indraget bistånd får och menar att det riskerar att ta formen av ett universalistiskt och västimperialistiskt projekt som underminerar de lokala queera uttrycken och identiteterna. Den här frågan är också aktuell i ljuset av diskussionen som fördes ovan om EU-valet och vilka människor som ses som progressiva och vilka som inte gör det och

därmed riskerar exkludering från olika sammanhang.

Föreliggande nummer, årets första, kan tyckas sent och det är det. Vi har tidigare påpekat att en stor del av det redaktionella arbetet med *lambda nordica*, som med alla tidskrifter, sker ideellt, vilket också ibland får konsekvenser för tidsplaneringen. I år har vi varit lyckligt lottade med stöd från Vetenskapsrådet för en del av arbetet och med detta planerar vi flera spännande kommande nummer. Samtidigt frågar vi som andra chefredaktörer oss vad som kommer att hända när tidskriftsstödet försvinner? Vi har betonat vikten av open access, eftersom vi vill vara en tidskrift som ska kunna läsas av en bred krets och inte kräver tillgång till universitetens tidskriftsdatabaser. Samtidigt vill vi vara ett starkt regionalt forum för LHBTQ-studier och för utveckling av forskningsfältet. Hur detta låter sig kombineras är inte helt självklart. Redaktionen vill gärna höra från våra läsare – vilka frågor tycker du att vi bör belysa, vilka röster du vill höra, vilka teman önskar du se framöver och vilket slags tidskrift tycker du *lambda nordica* ska vara?

God läsning!

JENNY BJÖRKLUND *och*
ULRIKA DAHL, CHEFREDAKTÖRER